

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਸੰਤ ਕੇਵਲਾ ਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1962 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1148,

ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ 5)-ਐਸ. 11 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ-ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਵਰਗ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ-ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ-ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼-'ਮਲਕਣ'-ਦਾ ਮਤਲਬ-ਕੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ -

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੇਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਮ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਨਾਮ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੂਟ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

'ਮਲਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਲਕ ਹੈ। 'ਮਲਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਬਦਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਪੁਰੀ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 14 ਜੂਨ, 1962, ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਕੇ. ਮਹਿਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 30 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਖਾਲ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤਾਲਾਬ ਦਾ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਖਾਲ ਨੂੰ ਭਰ ਦੇਣਗੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫਿਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਛੱਪੜ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਐਨ.ਐਲ. ਢੀਂਗਰਾ,

ਉਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ:- ਰੂਪ ਚੰਦ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਪਿੰਡ ਖਨੂਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਛੱਪੜ (ਛਪਾਰ) ਹੈ। ਛੱਪੜ ਇੱਕ ਬਾਗ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਗ਼ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਫਿਰਨੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅਬਾਦੀ ਹੈ। ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਛੱਪੜ ਓਵਰਫਲੋ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ

ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਵਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 1958 ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਕੇਵਲਾ ਨੰਦ, ਜੋ ਉਸ ਬਾਗ਼ ਦਾ ਮੁੰਤਜ਼ਿਮ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਛੱਪੜ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਨੂਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮੇਤ ਖਨੂਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਖਨੂਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜੱਲੋਵਾਲ ਦੇ ਛੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਜੱਲੋਵਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਫਿਰਨੀ (ਸਰਕੂਲਰ ਰੋਡ) ਦੇ ਉੱਪਰ, 2 ਫੁੱਟ ਤੋਂ 6 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫਿਰਨੀ ਦੇ ਪਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜ਼ਾ ਜੱਲੋਵਾਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦਾਵੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਓਵਰਫਲੋਅ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਲੰਘਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਖਾਲ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫਿਰਨੀ ਤੋਂ ਪਾਰ ਮੌਜ਼ਾ ਜੱਲੋਵਾਲ ਵੱਲ ਅਤੇ ਇਸ ਫਿਰਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਜੱਲੋਵਾਲ ਦੀ ਇਕਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਫਿਰਨੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਧਰਤੀ ਆਦਿ ਪਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਈ। ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਲਕਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, 295 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ, ਦਾਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 2, 3 ਅਤੇ 4 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:-

(2) ਕੀ ਛੱਪੜ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ?

(3) ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਅਨੁਲਗ ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਅਨੁਲਗ ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡ ਜੱਲੋਵਾਲ ਵੱਲ ਛੱਪੜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲੰਘਾਉਣ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ? (4) ਕੀ ਅਨੁਲਗ ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਬੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੀ?

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਫਿਰਨੀ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ, ਅਨੁਲਗ ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਾਲੀ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁਫਤ ਵਹਾਅ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਛੱਪੜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ 6 ਮਈ, 1960 ਤੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸਥਿਤ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ, ਅਨੁਲਗ ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਬੀ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, 1 ਜੂਨ, 1960 ਨੂੰ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸਨ ਅਤੇ ਜੱਲੋਵਾਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਪਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਹਨ, ਹਰੀਜਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੰਤ ਕੇਵਲਾ ਨੰਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਸਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਛੱਪੜ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਵਗਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਝਗੜਾ ਪਿੰਡ ਖਨੂਰ ਤੋਂ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਫਿਰਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉਕਤ ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ। ਜੱਲੇਵਾਲ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਛੱਪੜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਛੱਪੜ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਵਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਛੱਪੜ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਲੰਘਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਬਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਲ ਪੁੱਟਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਹੋਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਘੇਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਪਾਣੀ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਛੱਪੜ ਦਾ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਖਾਲ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਲਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਕੀ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਵਜੋਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਵਹਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਫਿਰਨੀ ਤੋਂ ਪਾਰ ਮੌਜ਼ਾ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇੱਕ ਨਾਲਾ ਖੇਦ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬੇਝ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਭਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਗਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਛੱਪੜ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਓਵਰਫਲੋ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚੈਨਲ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ

ਆਉਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਸੂਟ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖਨੂਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤੋਂ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ:-

"ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਦਈ (ਜੋ ਹੁਣ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਨ) ਨੇ ਸੱਚਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਹੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਖਨੂਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ, ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ 295 ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਸੀ. ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਜੋ ਹੁਣ ਮੁਦਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ? ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਮਲਕਣ' ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 'ਮਲਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ. 1958 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਕਾਨ ਬਣਾਏ ਸਨ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਲਕਾ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਲਈ, ਸ਼ਬਦ 'ਮਲਕਣ' ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਜਾਂ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫਿਰਨੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਿਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਮਾਰਵੇਲੂ ਬਨਾਮ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਨੀਆ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੁੱਖਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ (ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਿਸਾਲੀ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 11, ਵਿਆਖਿਆ ੩ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ (ਸੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

"ਆਰਡਰ 1, ਆਰ. 8 ਆਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਇੱਕ ਯੋਗ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਹੇਠੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਤੱਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

"ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕਮਾਤਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਮ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ

ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਮ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਖ਼ਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ (2), ਲਾਰੇਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਸੱਚਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੈਂਡ-ਨੋਟ (ਬੀ) ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਓ. 1, ਆਰ. 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਓ. 1, ਆਰ. 8 ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਸੀ।" ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਮਰਾ ਵੇਲੂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਘਬੀਰ ਸਿੰਘ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੈਂਡ-ਨੋਟ (ਬੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 6 ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ: (1) ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (2) ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮ ਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 6 ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ "ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 6 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਉੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਬੰਬਈ ਵਾਂਗ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਝਗੜਾ ਪਿੰਡ ਜੱਲੇਵਾਲ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਚੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ

ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਦਾਨੀ ਝਗੜੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰ.ਐਸ.

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਪੀ.ਸੀ. 183

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1936 ਲਾਹ 13

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1956 ਪੰਜ 241

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਏ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।